

اسلام دنیایی

اسلام فائزہ منہ مہالیشیر

— ۱۷ —

ایک ہفتہ برہمہ

تبیح المحظورات ، الی غروش ویره جکمزہ
قادین بورایہ کاسون، دیہرک مقامی ترک ابتدی .
ای مسلمانلر! شوحالہ باقکزر! الک معتبر
برمدرس الی غروش مقابلندہ عقلنہ واعتقادینہ
مغایر بر حرکتی اختیار ایدیور، کندی دنائتی
ستراتیک ایچون شریعت نامندن بر قاعدہ
بیان ایدہرک، الی غروش ایچون حرام دیہرک
اعتقاد ایدیکی بر شیتی ارتکاب ایدیور. صکرہ
بوکی علمادہ حیثیت اولورمی ؟

مقر خلافتک اکا بر مدرس لرندن بری
الی غروش ویره میوب حرامہ ارتکاب ایدرسہ
نہ اولور ؟ حالبوکہ زوجہ سنک او محکمہ یہ
دعوت اولنمہ سی ، یوزلرجه لیرا پاره آلمق
ایچوندی، او قدر پاره لر آلورکن شرعا حرام
اولان بر شی ضرورت بہانہ سیلہ الی غروش
قیمتندہ اکا بر مدرسین طرفندن تحلیل اولنورسہ
بودیانتک عاقبتی نہ اولور ؟ الی غروش یاہو
حرامی حلال یاییور ، یاخود حرام اولیان
بر شی ظلما ہرکسہ تحریم اولنمشدی، کندیلرینہ
کلنجہ مان الی غروش بدلدہ تحلیل اولنورسہ،
وبو حالہ یوزلریدہ قزارمزسہ ، عمامہ حیثیتی
نردہ قالور ، نہ بدبخت آدملرز .

ایشتہ ہرکس علما نامنہ اطالہ لساندہ بوانیورسہ
بوکی علما قیافتندہ اولان بلہایہ اطالہ لسان
ایدر؛ اساسا اسلامی لکمدار ایدنلردہ بوکیلردر .
فقط بونلر یوزندن دیکر لرینک تحقیرہ هدف:
اولہ لری نہدن ایجاب ایدیور؟

خطبہ نصل اوقونمایدیر ؟

اسلامیت ، مسالما لمرک ترقیات دینویہ
واخرویہ لرینی تاء بن ایچون بر چوق اصولار
وصع الہ مش بوتون بو موضوعات ایلہ کوزہ .
دیلن بکانہ غایہ فی شہر سزرفاہ، سلامیتک نامینندن
عبارت بولنمشدر. ایشتہ خطبہ، حج اوقیادندر.

خطبہ یکنظر دہ وباخصوص بو کونشی
شکلک عرض ایلدیکی منظر دہ کرچہ براہمیت
فوق العادہ عرض ایتیورسہدہ بر پارچہ تعمیق
ایدلیدیکی صورتندہ در حال بوتون اہمیتی تجلی
ایدر . زمان سعد اقتزان پیغمبری (ص . ع)
شویاہ بر کوز اوکنہ کتیریلیر ، بردہ بڑہ قدر
انتقال ایدن آثار دہ مندرج احادیث و بیانات
رسالتاب نظر دقتہ آنیرسہ خطبہ نک وضعمندہ کی
حکمت بالغہ کافہ اہمیت وعظمتیلہ آکلا شایبر .
حضرت پیغمبر (ص . ع) منبرہ چیقارلر ؛
ایراد بیوردقاری خطبہ لرلہ اصحابک خط حر -
کتلرینی تعیین ایدرلردی . مسجد شریف دہ بو -
لنوبدہ کلام حکمت انجام بوتیناہی ایلہ تشذیف آذان
ایلہ بن اصحابک کوش جانہ قدر ایشاہ بن او
سوزلری اونونمق ویا خلافتدہ حرکتہ اجتناسار
اونمق قابیلدر ؟

ایشتہ بومقصد عالی ایلہ وضع اولنان ایلک
خطبہ لرہ بر باقلم ، بردہ شہیددیکی خطبہ لرک
مؤمنین اوزرندہ کی ناشرینی دوشونہ لم . خطبہ

مقصودن بو قدر اوزاقلاشیرسه آراتق دیگر شیلر نصل محافظه موقع ایدر. بونک ایچوندوکه مسلمانلر بو کون اولدقلری برده صایبورلر، تنبل و عاطل بر حالد آتی به نکران اوایورلر. معلم ناجی مرحوم (مدرسه خاطرملری) عنوانلی اثر بهترینک (خطبه آخری) عنوانلی مقاله مخصوصه نده بو حاله بوندن اوتوز - نه اول اظهار تأسف اینمکده ، حتی اراز اثار انفعال ایله مکده در .

(خطبه دیکله مکدن دیور ، حتی انشای خطبه ده کله واحده - ویه مه مکنن مقصد خطیب ادیبک اساندن جریان ایده جک حکم عالی بی حقیله اذعان و بو طریق ایله تربیه نفس و وجدان اولدینی حالد جاملرده قولاغزه خطیلرک نعمات زائده سندن بشقه بر شی کیرمه مکده او - لسه نصل تأسف اولمز ؟)

بو کونکی خطبلرده مع التأسف بو حاله دکلی ؟

جماعتدن خطیبک ایراد ایلیکی خطبه ده کی معانی نی ا کلابلر وارمی ؟

خطبه ده کی مقصد اساسی بی بوقاریده اشارت ایتم . بوراده نکرار ایده می که مقصد اصلی مسلمانلرک تهذیب اخلاقه خدمت ، معاملات دنیویه لرینک تنظیمی ایچونده ارشاد و هداوند . بونی تأمین ایدمین او اساس اصلی به یاردم ایله - مه یی خطبه دن هیچ بر خیر اولماز . هیچ بر فائده بکلتمز . مسلمانانده ، مؤمنلرک عبادتله - نده ایسه هر شی خیره ، هر حال فائده به معطوفدر . خیرسز فائده سز بر شی اولماز .

تاویلله قالفشله ده اقامه امکان بوانه ماز . یقین وقت، کلتجه به قدر هر طرفده بزم جاملرمزده شمدی اولدینی کی خطبه او قونمده ایکن بو - نک فائده سز لکنی کورمن روسیه ده کی علمای اسلامیه دن او مسکی امامی نیاز محمد افندی ایلاک دفعه اوله رقی تاتارجه خطبه ایرادینه باشلامش . و بونک اوزرینه انا دیلیله خطبه ایرادی بوتون روسیه ده کی مسلمانلر آره سنده نعم ایده رک جوامع اسلامیه پیدر پی او یولده خطبلر او - قونمده باشلامشدر .

فی الحقیقه بونک فائده سی غیر منکردر . چونکه جماعته طولان جوامع شریفده ایراد ایلیله جک قیسه و مؤثر ، حقایق احوالی حاکی و مفسر خطبلر شه سزانی بر تأثیر حصوا - کتیریر ، نه کیم روسیه ده بونک از زمانده فوائده عظیمه سی کوراش ؛ و قیله خطیبک خطبه ده ایراد ایلیکی موعظه بی او بومقله لچیرن جماعت شمدی بیوک بر شوقله فارشوله مقده بولمشدر . حالبوکه بزده هنوز بویه بر موفقیت حاصل اوله - میور ، هر شیده اولدینی کی بو خصوصه دخی فضله بر محافظه کارلق کوریندور . (اسلام دنیاسی) بدایت انتشاردن بری زمان زمان بوکا دائر مقاله لر یازمقده ، مملکت مزده ده او یولده خطبلر ایرادی ایچون زمین تهیه سته چالش مقده ایکن واحیفه که هنوز بر تأثیری کوریله مدبکی شویله طورسون بو یازیلر به ضار نه عدم خشنودی ایله قارشولانمق ایسته نیلدور . بونلردن بر ایکی سنی دیکله دم اساسی عیب محافظه کارلق دن عبارت بولدم - بالکیز بری کندجه بو حاک فائده بخش اوله جنی

تسلیم ایادبکنی و فقط سلمان فارسی (ر . ع)
ایله جناب پیغمبر (ص . ع) بدینده جریان
ایدن بر مکالمه به کوره ترویجی پکده قولای
اولیه جفتی سویادی . و مکالمه پی شویله تصویر
ایندی .

سلمان فارسی (ر . ع) ذات عالی رسا
لنپناهی (ص . ع) دن عثمیریلرندن بر چو -
غناک عربجه به عدم و قوفاری حسیله خطبه پی
ایچه ا کلامه مدقارندن لسان فارسی ایله خطبه
قرائتک موافق اولوب اولمادیغنی استیذان ایله مش
جناب پیغمبر دیکله سونلر بیورممش . بو مکالمه مک
درجه و توفقی تحقیق ایده مدم . مع مافیه مانع تلقی
ایدیلن بو ایسه ؛ دها اساسی بر سبب ، بر عامل
وجود دکلمسه - طوغریبی - بو تحذیر او
قدر حائز اهمیت دکلدرد . باخصوص مسلمانلرک
شیمدیکی حال اسف اشملنه مهمجه بر چاره
اوله جق ، بو سایده اسلامینک فیض و تعالیسنه
یاریمی طوقونه جق اولان بویه بر تشبثک بو
قدر کوچوک بر سیدک تحت تأثیرنده قالسی
قطعیاً موافق کورله ملیدر .

هله خطبه مک وقت سعادتدن بو کونه قدر
کچریدیکی صفحات تعقیب اوله جق اولور ایسه
بر خیلی علاوه لره بو حالی بولان خطبه به انا
دیله بر قسمک دعا علاوه سنک شه سز پکده
محذوری اولیه جفتی تبیین ایدر . ذات حضرت
رسالتپناهینک (ص . ع) ایراد بیوردقلری
خطبه لر بر مقدمه دعائیه دن و بونی متعاقب
حسب الزمان ایرادینی مناسب کوردکلری مو -
عظه ایله برده خطبه آخرنده اوقودقلری (ق)

سوره سنک اولندن عبارت ایدی .

خلفای راشدین (ر . ع) حضراتک زمان
طایارنده کی خطبه لرده شکل اولیسنی محافظه
ایلمکده و بالکمز حضرت ابو بکر (ر . ع)
اغلب احتمال اوله رق سنت سنیه به تبعاً خطبه
آخرنده (ق) سوره جلیله سنی تلاوت ایادیکی
حاله حضرت عمر بن الخطاب (ر . ع) سوره
شمسک بر مقدارینی حضرت عثمان بن عفان
(ر . ع) سوره نسانک آخرینی ، حضرت علی
بن ابی طالب (ر . ع) ایسه کافرون و اخلاص
سوره لرینی تلاوت بیورمقده ایدیلر .

عمر بن عبدالعزیزک زماننه کانهجه به قدر
حکمران اولان بنی امیه زماننده ایسه ایات کر -
یمه رینه حضرت علی (ر . ع) به لعنت او -
قوتدیرلمه باشلانمش ، و مشارالیه طرفندن معلوم
اولدینی اوزره حالاً دخی اوقونان « ان الله
یانمر... الخ » آیت کریمه سی اقامه اولمشدر
صکره لریده خلیفه لریک نامی ذکر ایدلمکده ،
واونلر ایچونده دعا اولمنه باشلانلدی . دیمک
اولبورکه باشلانغیچنده دعادن وعظ و نصیحتدن
عبارت اولان خطبه ، صوکره لری خلفای را -
شدینک تذکیر نامبله ، و جناب پیغمبر حقنده
دخی الفاظ تعظیمه استعمالیه اوزادلش و بالاخره
پادشاهلرک ناملری دخی ذکر اولنق صورتیه
شکل اولنه ایچه علاوه ات وقوعه کنیرلمشدر .
بناءً علیه و قبیله بو علاوه اتی ترویج ایدن علما او
زمانکی اسباب و سوائقی نظر اعتباره آلارق
قبول ابتدکلری کی شیمدیکی مقام مشیخت علما
ایله علمای کرامده مسلمانلرک سلامت حال

جفندن بو خصوصده ایجاب ایدن تلقینات
ونشر یاتدن کیر و قالیه جفی ایچون نیاز محمد
اقدی نك ايشته قربان بایرامنده ایراد ایتدیکی
خطبه نی ده درج ایدیورز .

الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله

اکبر الله اکبر والله الحمد . سبحان من تقدس

ذاته عن الشرك والزوال . . الخ

اما بعد ای دین قرداشلر !

الله سبحانه وتعالی حضرتلری قرآن عظیم ده

بیوریورکه : (انا اعطیناک الکوثر . . الخ)

یعنی ای محمد علیه السلام حقیقتده بزرگا

حسابسز خیرلر ، نعمتلر احسان ایتدک . ائیدی

سن آنک شکرانی ایچون ربکه عید نمازینی قیل

وربک ایچون قربان کس حقیقتده سنی دشمان

کورن کشتی ایتر ، جولاقدر .

عاص بن وائل عقبه بن ابی معیط و ابو

لهب کی قریش کافرلری پیغمبریمز محمد مصطفی

صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک ارکاک چو .

جقلرینک اولدیکنی کورونجه : (محمد ایتر

اولدی ، ارنسلی قالمدی) دیمشلر . حضرت

پیغمبرک اوکک اولادی قالمدیغنی تعیب ایتمشلر .

آنک آرقه منده قالاچق اولادی یوق دیهرک

هر وقت سویله مش و بوکی سوزلر ایله جناب

پیغمبره تابع اولانلری پیغمبردن یوز چورتمکه

غیرت ایتمشلر . . .

ینه مسلمانلرک فقیرلک لرینی ، ضعیفلک لرینی

و آزلقلرینی کوروب عیج اعمت ویرمه مشلر

و استقبالری ایچون زمین وزمانه مساعد آنا
دیلبله برر پارچه ایراد ایدلمسه نمانعت اتمه لی
حتی ممکن مرتبه سرعتله بو جهت قبول اوله .
رق گوشه مکّه باشلایان اسلالت اسلامیه نك برر
صورتله تقویه سته همت اولونمالیدر . شبهه سز
مسلمانلرک ترقیه سدن ، دنیا و آخرتده مظهر
سعادت اولارینی آرزودن بشقه براملاری
اولایان مشیخت مقام عالیله احتیاجات زمانیه نی
کوره بیان علمای ذوی الاحترام بوکا بر چاره
بولاجقلر ، مسلمانلرک دیگر درد لرینه ده دوا
بولوق صورتیه ناملرینی قلوب اسلامینده الی الابد
باشانه جقلردر .

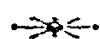
ابوالکمال

م . عاقل



خطبه عید قربان

آنا دلی ایله



اسلام دنیاسی خطبه لرک ترکجه اوقونمسی

طرفداری اولدیغی ایچون بو خصوصده اله

کچن فرصتی قاچیرمیوب خیلی نشریات وتشو .

یقاتده بولندی . احتمال بوتک مطلوب اولان

تأثیری کورلمدی . فقط ، وظیفه و مسلکده یأس

و قنوره کرفتار اولوقده قطعاً جائز اوله میه .